

XAVER

4/18
Ročník
XXVII.

ČASOPIS BANSKOBYSŤRICKÝCH BOHOSLOVCOV

*„Sláva Bohu na výsostiach
a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“
(Lk 2, 14)*

6/

Koledovanie

16/

Vianočná
burza

26/

Radostný
ruženic

OBSAH

3/ Úvodník	21/ Pozdrav
4/ Novinky	22/ Pápež pre ľudí
6/ Koledovanie	24/ Ján Pavol II.
11/ Darčeky a ich tradícia	26/ Radostný ruženec
12/ Vianočné zamyslenie	29/ Moje Vianoce
14/ Akolytát	30/ Priania
16/ Vianočná burza	31/ Súťaž
18/ Svetlo, ktoré premieňa tmu	

XAVER časopis bohoslovcov Banskobystrickej diecézy - ročník: XXVII. - číslo: 4/2018 vychádza ako občasník - rozširuje sa svojpomocne - šéfredaktor Adam Murko - technické a grafické spracovanie Oto Dokoupil - teologický poradca ThLic. Ján Viglaš - jazyková korektúra Mgr. Erika Brezánska - fotky v časopise sú zo seminárneho archívu alebo voľne prístupných zdrojov (ak nie je uvedené inak) - fotka na obálke: pixabay.com

adresa redakcie:
Kňazský seminár
sv. Františka Xaverského
Banská 28
976 32 Badín, Slovakia

cirkevné schválenie:
Biskupstvo Banská
Bystrica, č. 1377/98
tlač: Alfa print, Martin
ISSN 1335-2628

web: www.xaver.sk
tel: +421 48 418 26 02
e-mail: redakcia@xaver.sk
bankové spojenie časopisu
IBAN: SK58 8360 5207
0042 0527 6308

ÚVODNÍK

Milí priatelia,

už toľkokrát sme meditovali alebo kontemplovali narodenie nášho Pána Ježiša Krista. Tak veľa Vianoc sme už prežili, že sa nám môže zdať, akoby to už nebola žiadna novina pre nás. A predsa je to veľká udalosť. Boh vkročil do dejín svojho ľudu.

Stal sa jedným z nás. Delí sa o náš osud.

Potrebujeme osobitne v tomto vianočnom čase kontemplovať nanovo toto nesmierne tajomstvo, v ktorom sa Božia velebnosť uponižila, Božia všemohúcnosť sa stala veľmi krehkou, večnosť smrteľnou, bohatý Boh sa stal chudobným, aby nás obohatil; tajomstvo, v ktorom Pán sa stal sluhom, aby nás vyslobodil z akéhokoľvek otroctva, v ktorom sa Boh stal človekom a láska Otca dostala meno Ježiš.

Keď sa toto stalo, radosť Vianoc naplnila celý svet. Mária, Ježišova matka, zvolala:

„A môj duch plesá v Bohu, mojom Spasiteľovi.“ (Lk 1, 47) Anjel oznámil pastierom:

„Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude pre všetok ľud. Dnes sa vám v Dávidom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán.“ (Lk 2, 10-11) A vianočná radosť naplnila aj mágov:

„Keď uzreli hviezdu, preveľmi sa zaradovali.“ (Mt 2, 10).

Kiež by táto vianočná radosť naplnila aj každého jedného z nás, celé ľudstvo, každého muža a ženu dobrej vôle. Vychutnajme si túto vianočnú radosť, pretože nie veľa vedomostí a informácií o narodení Pána a o Vianociach nasýti a uspokojí našu dušu, ale vnútorné precítenie a vychutnanie si tejto jedinečnej udalosti, v ktorej nám Boh tak jasne povedal, ako veľmi miluje svet, keď nám dal svojho Syna, aby sme skrze neho mali život.

Požehnané vianočné sviatky

P. Ján Benkovský SJ

NOVINKY

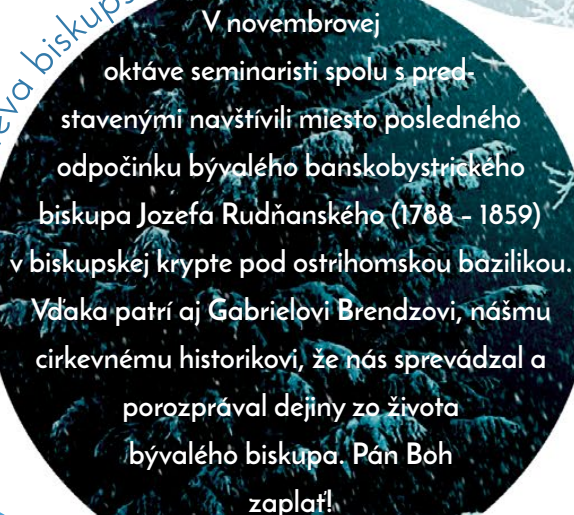
Návšteva vo Vinici

17. 11. sa v tomto roku neuskutočnili ročníkové výlety, ale na pozvanie dekana a biskupského vikára pre maďarsky hovoriacich veriacich Jozefa Paráka, navštívili seminaristi farnosť Vinica. Pán dekan nás zobral na krátku turistiku ku krížu sv. Heleny, kde nás čakal krásny výhľad na južnú krajinu. Po turistike sme mali možnosť navštíviť vinárstvo, spojené s prehliadkou vinárskeho závodu a prehliadkou pivníc, kde sme mohli degustovať rôzne vína. Poobede sa náš program skončil vo fare a pri spoločných večerách.

Návšteva biskupského hrobu

V novembrovej oktáve seminaristi spolu s predstavenými navštívili miesto posledného odpočinku bývalého banskobystrického biskupa Jozefa Rudňanského (1788 - 1859) v biskupskej krypte pod ostrihomskou bazilikou. Vďaka patrí aj Gabrielovi Brendzovi, nášmu cirkevnému historikovi, že nás sprevádzal a porozprával dejiny zo života bývalého biskupa. Pán Boh zaplat!

Antonio Rádi
2. ročník

Udeľovanie ministérií

3.12.
v seminárnej kaplnke bol dvom našim bratom tretiakom udelený lektorát a trom bratom štvrtákom spolu s jedným piatakom akolytát. V sobotu 8.12., na slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie, štyria bratia piataci prijali kandidatúru posvätných stavov diakonátua kňazstva. Svätú omšu celebroval Mons. Branislav Koppal, generálny vikár Banskobystrickej diecézy. Prosíme vás o modlitby, aby naši bratia mohli kráčať touto cestou ku kňazstvu.

Štedrá večera v seminári

Blížia sa Vianoce a samozrejme aj v našom seminári cítiť krásu vianočnej atmosféry. Bratia druháci každoročne vyzdobia vianočný stromček. Vo štvrtok 20.12. sa uskutočnila „štedrá večera“, ktorá je už dlhodobou tradíciou nášho seminára. Po svätej omši nasleduje večera, ktorej sa zúčastnia nielen bohoslovci, ale aj predstavení seminára, naše reholné sestry a zamestnanci. Po spoločnom stolovaní si navzájom rozdávame darčeky. K tradíciám Vianoc patrí aj spievanie kolied. Aj v našom seminári skupina bohoslovcov koleduje do polnoci po izbách a príbytkoch predstavených.

KOLEDOVANIE

*Rozhovor o koledovaní Dobrej noviny
s Jozefom Repkom*

PROJEKT - DOBRÁ NOVINA

Tento rok sa uskutoční 24. ročník projektu Dobrá novina na Slovensku. O jej vzniku a priebehu sme sa rozprávali s prefektom nášho kňazského seminára ThDr. Jozefom Repkom, PhD, ktorý na tomto projekte spolupracuje a je kontaktnou osobou pre stretnutia s biskupom.

Čo je to Dobrá novina?

Dobrá novina je koledovanie detí vo Vianočnom období so zameraním na pomoc chudobným deťom v Afrike.

Tento projekt je zameraný len na Afriku?

Áno, zamerali sme sa len na Afriku: Južný Sudán, Keňu, Etiópiu, Rwandu, Ugandu. Pretože tam sa ukázala najväčšia potreba a pri výbere projektov musíme zohľadňovať aj výšku vyzbieraných darov.

Odkedy funguje a kto zastrešuje Dobrú novinu?

Tento rok je už 24. ročník Dobrej noviny, takže funguje od roku 1994. Dobrá novina sa začala v spolupráci s rakúskou troj-

kráľovou koledníckou akciou Dreikönigsaktion a postupne, keď sa zvyšovali naše zbierky, sa nám ukázalo, že sa už môžeme aj osamostatniť, to znamená sami vyberať projekty a podporovať ich z dobronovinovej zbierky. Táto myšlienka vlastne vznikla aj preto, že sme naše detské stretká (eRko), ktoré máme pravidelne, viedli k misijnému rozmeru, ktorý je prítomný v Cirkvi a pre život viery veľmi dôležitý. Práve Dobrá novina má pre deti misijný rozmer a zároveň má byť aj pomocou pre tých, ktorí sú na tom horšie ako my. Preto sa aj Dobrá novina nesie v duchu: Podajme ruku deťom.

Kto rozhoduje o smerovaní finančných prostriedkov?

eRko má už v rámci Dobrej noviny vlastnú kanceláriu, ktorá má riaditeľa, organizačnú koordinátorku a troch projektových manažérov, ktorí koordinujú koledovanie, sprievodné akcie spojené s Dobrou novinou a vyberajú projekty rozvojovej spolupráce v afrických krajinách a zároveň program rozvojového vzdelávania počas celého roka. Následne vybrané projekty predkladajú dobronovinovej komisii eRka na schválenie.

Členmi dobronovinovej komisie sú dvaja zástupcovia z každej diecézy, ktorí sú volení na 3 roky územnými zložkami eRka. Členom dobronovinovej komisie sa môže stať člen eRka alebo tí, ktorí sa angažujú a majú osobnú skúsenosť s Dobrou novinou vo svojej farnosti. Samozrejme najväčšia časť záťaže pri výbere a realizácii projektov zostáva na členoch kancelárie Dobrej noviny, ktorí majú na pamäti najmä skutočnosť, aby jednotlivé projekty boli zamerané na deti, či už ich vzdelávanie, alebo zlepšenie ich životných podmienok.

Akú úlohu v Dobrej novine máte Vy?

Momentálne je mojou úlohou v Dobrej novine byť k dispozícii pre duchovnú službu, napríklad na stretnutiach komisie. Ide napríklad o sväté spovede, sväté omše, prípadne rady k projektom, či obsahujú kresťanské zásady. Takže ide najmä o poradný hlas. V diecéze pomáhame pri organizovaní tzv. vysielacej pobožnosti, to jest vyslania malých koledníkov medzi ľuďmi. V prípade otázok alebo problémov ohľadom Dobrej noviny vo farnosti sa môžu obrátiť kňazi aj na mňa.

Ako konkrétne prebieha Dobrá novina?

Dobrá novina je hlavne pre naše stretná v rámci eRka, ale keďže sme nechceli zostať uzavretým spoločenstvom, ponúkli sme túto formu aj našim diecéznym biskupom, ktorí si ju zobrali za svoju, podporili nás a takto sa Dobrá novina rozšírila do všetkých rímskokatolíckych aj gréckokatolíckych diecéz na Slovensku. Všade je zodpovedná osoba, ktorá nielen pripraví deti na koledovanie, ale sa aj podieľa na formácii detí, ktoré zoznámi s myšlienkou Dobrej noviny. Na tento účel sú aj metodické materiály, v ktorých sa hovorí o projektoch a zmysle koledníckej akcie, ako aj o nosnej krajine, pre ktorú sa koná zbierka.

Ako sa dá konkrétne do nej zapojiť?

Dobrá novina sa vždy vyhlasuje v mesiaci október v obežníku ako výzva pre farnosti, pričom eRkári sa zapájajú automaticky. Pri prihlásení je dôležitý aj súhlas farára, aby táto kolednícka akcia mohla prebehnúť s jeho požehnaním a aby ľudia boli informovaní. Stačí sa prihlásiť cez prihlasovací formulár, ktorý sa nachádza na www.dobranovina.sk.

Aké má tento projekt ovocie?

Vždy 28. februára sa robí uzávierka a vyhlasuje sa celková suma. Následne komisia odsúhlasí udelenie pre schválené projekty. Avšak ovocie tejto zbierky je nielen akútna finančná pomoc pre najchudobnejších, ale aj prebúdžanie štedrosti v srdciach našich veriacich a tiež zmysluplné prežívanie vianočných sviatkov pre naše deti. Nehovoriac o tom, že je vždy veľký zážitok pre rodiny privítať koledníkov Dobrej noviny, ktorí prichádzajú s radostnou zvesťou o narodení Krista.

Na čo je zameraná Dobrá novina tento rok?

Tento rok je Dobrá novina zameraná na Ugandu. Vždy vyberáme pre deti nejakú postavu hlavného projektu a na tento projekt väčšinou ide najväčšia časť vyzbieraných peňazí v tej výške, o ktorú oni sami žiadajú. Každý projekt je presne ohraničený a je podaný formou grantu.

Aké vízie má Dobrá novina do budúcnosti?

Našou najväčšou výzvou je, aby sa táto myšlienka rozšírila do

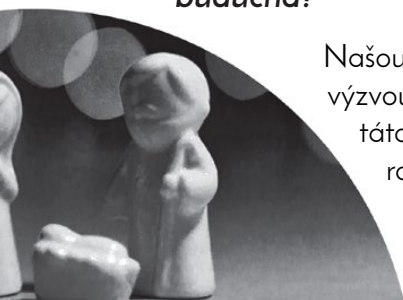
• čo najviac farností na Slovensku.
• Tento misijný duch je veľmi dôležitý, aby rástol v srdciach veriacich.
• Ide o to, aby dobrá zvesť zaznievala v deťoch a ukázala im, že majú byť aj v dnešnej spoločnosti otvorení poslúžiť druhým. To je náš cieľ a naša ambícia. Pokiaľ sa toto bude naplňovať, tak v tom vidíme veľký zmysel.

Ako budete prežívať Vianoce Vy osobne?

• Vianoce budem tráviť ako každý rok medzi svojimi blízkymi v rodnej obci. Štedrú večeru, polnočnú svätú omšu a Božie narodenie slávim podľa toho, aká je potreba v pomôcť vo farnosti, a večer očakávame koledníkov. Na Štefana zvyknem navštevovať blízkych. Ostatné dni trávim hlavne v kruhu rodiny.

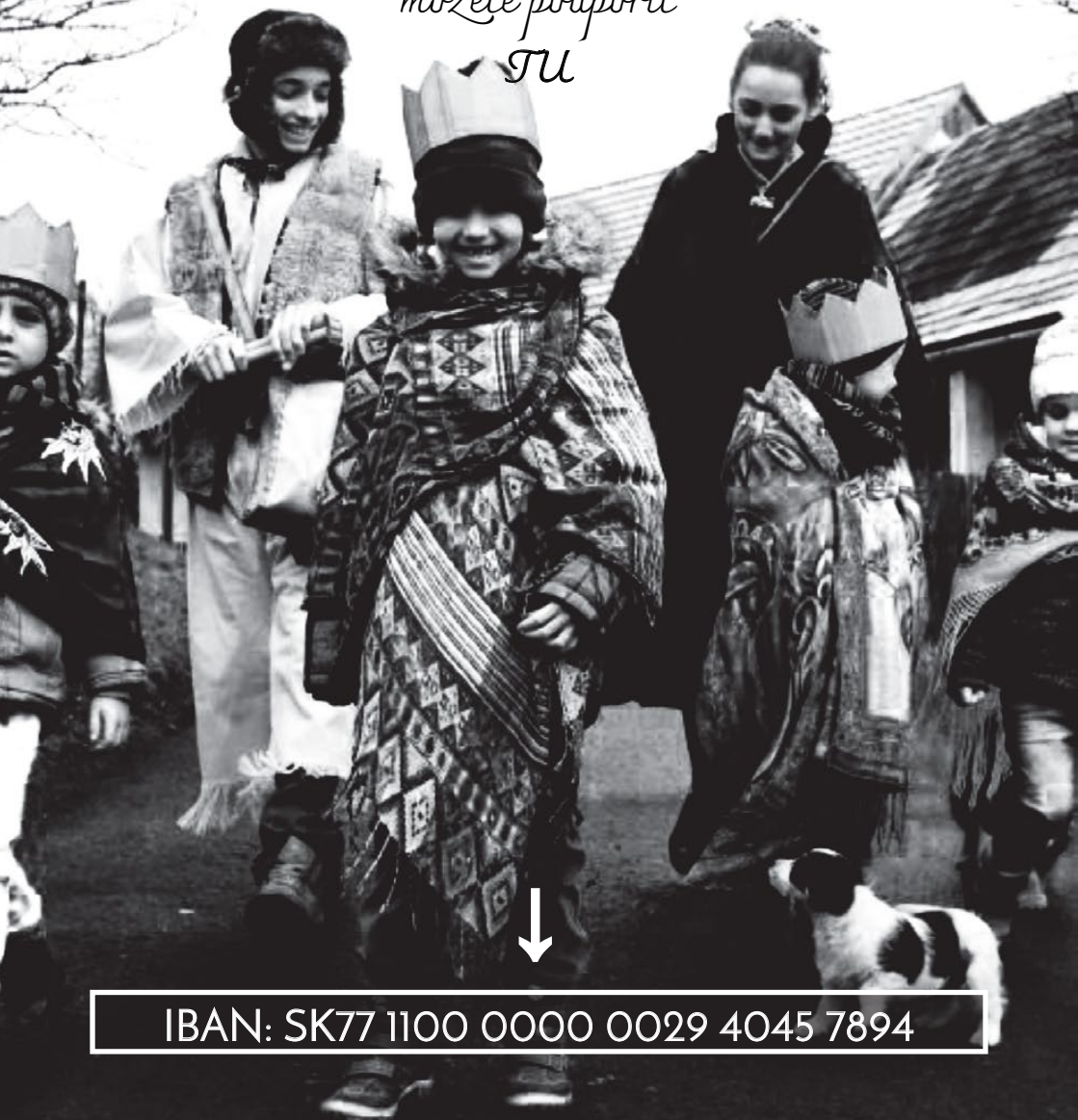
Za rozhovor ďakuje

Slavomir Michna
3.ročník

DOBRÚ NOVINU

môžete podporiť
TU

IBAN: SK77 1100 0000 0029 4045 7894

DARČEKY A ICH TRADÍCIA

Vianoce sú sviatky lásky, pokoja, radosti. Je to požehnaný čas, keď očakávame príchod nášho Pána, Ježiša. Tieto sviatky sú teda obdobím, keď sa stretáva celá rodina a tí najmenší sa tešia na darčeky.

No nielen oni, ale každý z nás očakáva pod vianočným stromčekom nejaký darček, ktorým nás chcú naši blízki potešiť a vyčariť nám úsmev na tvári.

Ale aká je vlastne ich tradícia? Kedy sa to s darčekmi začalo? Ľudia sa obdarúvali už v dávnej minulosti, ešte v predkresťanskom období. Naši predkovia oslavovali zimný slnovrat a pri tejto príležitosti spievali piesne a dávali si drobné darčeky, znak veľkej radosti.

Keďže Vianoce oslavujeme v období zimného slnovratu, táto tradícia pokračuje. Narodenie Ježiša Krista, Božieho Syna, je pre nás veľkým darom a radosťou.

Spočiatku si aj kresťania dávali len symbolické darčeky. Až v dnešnej dobe nastal veľký trend dávania veľkých darov, čo je niekedy viac

na škodu ako pre potešenie. Ako keby sme zabudli, že nie je dôležitá veľkosť darov, ani ich množstvo, ale ide o podstatu obdarovania. Darček, ktorý dávame, bude veľký vtedy, keď ho darujeme z nášho srdca naplneného láskou k človeku, ktorého obdarúvame.

Martin Lenhardt
1.ročník

VIANOČNÁ ZAMYSLENIE

Na konci tohto roka sme vďační Trojjedinému Bohu, ktorý nás neustále zahŕňa svojimi milosťami. Sv. Ján Pavol II. veľmi výstižne vyjadril vzťah troch božských osôb slovami: „Boh je rodina, a nie ako rodina.“ Boh Otec miluje svojho Syna a on svojho Otca osobou Ducha Svätého. A tak my, jeho deti, sme povolani napodobňovať a uskutočňovať tento vzťah lásky na našej ceste k nemu, keď sa nezištne dávame jeden druhému. Jedinou odpoveďou na lásku je láska.

Boh sa nám dáva spoznať skrze svoje stvorenie, zvlášť človeka. V týchto dňoch slávime narodenie Ježiša Krista, prisľúbeného Mesiáša, ktorý je najdokonalejším darom Božej prítomnosti medzi nami. On je Boh! Boh sa stal človekom, aby sme mali život v hojnosti. Kristus je našim osobným Bohom. Veď nás nazval svojimi bratmi a priateľmi, nie cudzincami.

Božie prisľúbenie jeho spoločenstva s nami sa skrze Kristovo narodenie naplnilo v jeho smrti a zmŕtvychvstani.

Sv. Matúš už na začiatku svojho evanjelia hovorí o Kristovi, ktorý má prísť, slovami proroka Izaiáša: „Hľa, panna počne a porodí Syna a dajú mu meno Emanuel, čo v preklade znamená Boh s nami.“ Evanjelium zobrazuje Krista, ktorý sa ako zmŕtvychvstalý Pán stretáva so svojimi apoštolmi na vrchu v Galilei a sľubuje im svoju ustavičnú prítomnosť.

A „Hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“

Naším najvzácnejším stretnutím s Emanuelom je každodenná sv. omša – slávenie Eucharistie. Táto obeta vďakyvzdania je jedinou obetou Nového zákona, ktorú budeme neustále prinášať spolu s ním aj vo večnosti. Každá sv. omša je „nebom na zemi.“ Veď Kristus spolu so všetkými anjelmi a svätými zostupuje k nám, aby sme my mohli vystúpiť k nemu. Je vrchol.

V našich rodinách a spoločenstvách môžeme každý deň prežívať jednotu, ak je On uprostred nás. Naši bratia a sestry stojaci blízko nás nám dávajú odvahu, silu, radosť a zmysel dôstojnosti skrze Krista a v Kristovi. Buďme vďační Bohu za našich kňazov,

ktorí sú pre nás živým evanjeliom. Modlime sa, aby sme boli všetci jeden pre druhého neustálym darom a znakom Božej lásky. Sv. Pavol prosí nebeského Otca na kolenách, tak veľmi túži po tom, aby sme boli naplnení Duchom Svätým! Vďaka Bohu, že zažívame kus neba na zemi. Buďme spolu navzájom spojení v modlitbách...

-PAX-

AKOLYTÁT

Dňa 3. 12. 2018 sa v našom seminárnom kostole udeľovali ministériá prvého stupňa - lektorát a akolytát.

(lat. *ministerium* = služba, úrad, obsluha, práca)

(lat. *lector* = čitateľ, predčitateľ, akademický učiteľ)

(akolyta lat. *sekventes* aj *ceroferár*, gr. *akolytos* = nasledovať alebo prinášajúci svetlo, nasledovník, sprievodca, pomocník - ten, kto predovšetkým nasleduje Krista)

Lektorát sa zvyčajne udeľuje študentom tretieho ročníka. Tento rok bolo toto ministérium udelené dvom študentom nášho seminára. Akolytmi sa stali štyria študenti vyšších ročníkov. O lektoráte sme už písali podrobne minulý rok, a tak vám tentokrát priblížime akolytát.

Kto je to akolyta? Služba akolytu je ustanovená Cirkvou. Toto ministérium je vyhradené iba pre mužov. Toto tzv. nižšie svätenie je úzko spojené s kňazstvom.

Aj kňaz rozdáva sväté prijímanie a šíri Božie slovo. Akolyta sa stáva mimoriadnym vysluhovaťelom svätého prijímania počas svätej omše.

Mimo svätej omše môže napríklad zanieť sväté prijímanie chorým. Taktiež môže vyložiť Oltárnu sviatosť v neprítomnosti kňaza alebo diakona, no nesmie ňou požehnávať ľud.

*Úlohy akolytu pri svätej omši
sú nasledovné:*

- nesie kríž uprostred posluhujúcich (v procesii)
- je naporúdzi kňazovi a diakonovi, pri knihe a ostatných úkonoch
- pripravuje oltár, ak niet diakona
- pomáha pri prijímaní obetných darov (ak ich prináša ľud)
- ak sa používa kadidlo, pomáha a môže aj incenzovať
- ak je nutné, pomáha kňazovi pri rozdávaní prijímania
- ak je prijímanie pod obidvomi spôsobmi a niet diakona, drží kalich
- pomáha pri purifikovaní (čistení) a usporiadaní posvätných nádob
- pri sv. omši pri mimoriadnom rozdávaní musí vždy kňaz podať nádobu s hostiami akolytovi (akolyta si ju sám nesmie vziať)

*Zdenko Bartoš
4.ročník*

úvaha VIANOČNÁ BURZA

K Vianociam neodmysliteľne patria obchody a nakupovanie. Rozbíjame prasiatka úspor a niekedy sa bezhlavo vrháme do úzkych uličiek nákupných centier a obchodov. Samozrejme ani mňa nakupovanie tohto roku neminulo. Prechádzal som mnohými uličkami, oddeleniami výpredajov s poličkami plnými rôzneho tovaru. Najviac ma zaujalo oddelenie s názvom „Nádej vs. Beznádej“ a našiel som tam veru aj jedno „výhodné balenie“.

Nádej akoby som už dávno zanechal, a tak som namiesto nej vo výpredaji od podivného obchodníka kúpil neistotu vo “výhodnom“ balení spolu s pochybnosťami ako dar.

Kúpil som ju preto, lebo bola lacná, skoro nič nestála a rýchlo som si na ňu zvykol. Veď predsa tento konkrétny predajca má mnoho podobných zákazníkov ako ja. Ani oni nechceli za tovar príliš veľa, a za tak malé peniaze dostali mnoho tovaru. Výhodný obchod. Smial som sa z tých, ktorí kupovali „iba“ nádej za veľa námahy. Ani si neviete predstaviť, aký som bol na seba hrdý, veď som kúpil mnoho tovaru skoro zadarmo. Som teda múdрым a nebojácnyím človekom, ktorý sa nebál pretlačiť v rade zákazníkov stojacích a túžiacich po konzume, a vybral som si najlacnejšiu alternatívu.

Môj zrak sa však pozastavil pri jedných manželoch. Hneď, ako som ich zbadal, som si pomyslel, že vidím ideálny pár priam určený pre beznádej. Nikde ich nechceli, zatvárali pred nimi dvere... no oni investovali do nádeje. A nielen do takej obyčajnej nádeje. Bola to totiž Nádej, ktorá má meno Ježiš.

Napriek výpredajom preplnených beznádejnými zľavami sa rozhodli pre Nádej. Pozrel som sa na svoj výhodný balík, pootáčal som ho v rukách, zatriasol ním. No jediné, čo som z neho mal, bol smútok, úzkosť, nenaplnenie... A vtedy som pochopil, kto je naozaj odvážnym a múdрым človekom.

Múdry a odvážny človek kupuje to, čo má skutočnú hodnotu, a „výhodným baleniam“ dáva pravdivé ceny večného dlhu. A keď sa mu náhodou podarí kúpiť to, čo mne, vráti „výhodný“, nevyhovujúci

balíček podivnému obchodníkovi, rozbije prasiatko túžob a všetko investuje do Nádeje. Dáva všetko, aby mohol byť všetkým pre všetkých, a od nás chce len to, aby sme spolupracovali práve s ním.

Milí čitatelia, zo srdca vám želim, aby ste boli plní nádeje, radosti a aby ste vždy vedeli investovať do Nádeje, do toho, ktorý sa narodil v Betleheme. Želám vám tiež, aby radosť naplnila vaše domovy, rodiny a srdce každého jedného z nás, aby ste pocítili, že Ježiš prišiel aj pre vás a chce byť vašim osobným sprievodcom života.

Požehnané Vianoce!

Matej Izrael
5.ročník

- 80% ... verieš?

Alcy

HVIEZDA

bola

ČO

NAJVIŠŠIE

...

SVETLO, KTORÉ PREMIEŇA TMU

„Pravé svetlo, ktoré osvecuje každého

človeka, prišlo na svet“ (Jn 1,9).

Vysoký či nízky, mohutný a tenší, drahý i lacný, zabalený alebo nezabalený, orezaný či neorezaný, živý a umelý, jedlička, borovica i smrek, ... Často používané slová pre jeden z najkrajších symbolov Vianoc – vianočný stromček.

Drahí čitatelia časopisu Xaver, minulý rok sme uvažovali nad “akciou“ staršou viac ako dvetisíc rokov s paralelou nad “akciami“ v obchodoch, náhlením sa a nepočúvaním hlasu Boha v našom vnútri. Aj tento rok je možné byť už v októbri oslepený z vysvietených “christmasových“ výkladov, v novembri prevzúčený z vianočných kolied a v decembri...?

Pred skrytou Myšlienkou myšlienok nahliadnime do koruny stromu, ktorý nás občas pichne. Aký stromček mávate na Vianoce?

„Oci, oci, pôjdeme na nákup živého vianočného stromčeka?“ radostná otázka netrpezlivo čakajúcich detí. „A nekúpime tento rok umelý stromček, aby sme sa každý rok netrápili s novým?“ pýta sa otec rodiny. „Nie, živý má svoje čaro!“ „Ale kúpime nízky, aby sa ľahšie a rýchlejšie ozdoboval.“ Na otca sa vrhol detský prekvapivý pohľad. „Tati, kúpme stromček až po strop. Chceme, aby hviezda na vrchu bola čo najvyššie.“

A tu nastáva rozpor nášho zmýšľania „...“, aby hviezda bola čo najvyššie“. Jednoduchý, zvyčajný dialóg medzi deťmi a rodičmi. Koruna stromu, ktorá je menšia, ale pritom veľká. Ak si pozriete tvar stromčeka, tak má tvar trojuholníka – podoba dopravnej značky. Spodok je pevne zakotvený v zemi (v stojane, ak je pevný) a vrch je akousi šípkou ukazujúcou smerom hore. Je možné, že na nebo? Vedomosť detí v príbehu nie je na „zahodenie“. Potreba upriamienia pohľadu na ten správny smer. Výška stromu s hviezdou na špici je ukazovateľom ku Kráľovi – Ježišovi Kristovi. Usmernenie, ktoré nás orientuje v dezorientovanom svete.

Keď sa Ježiš narodil, objavila sa na nebi nová hviezda. Bola taká veľká a jasná, že mudrci, ktorí skúmali každú noc oblohu, ešte nikdy nevideli takú výraznú hviezdu. Dali hlavy dohromady a mudrovali. Čo to má znamenať? „Ja viem“, povedal jeden z nich „niekde sa narodilo kráľovské dieťa.“ Iný mudrc povedal: „To sa iste narodil ten dobrý kráľ, Mesiáš, na ktorého ľudia tak dlho čakali. Poďme sa mu pokloniť a vezmime mu dary, aké sa patrí dať kráľovi.“ Múdrosť mudrcov – múdrych ľudí je predpokladom správnej chôdze našich nôh. Aj tento rok ideme za Kráľom, Mesiášom. Čo potrebujeme? Pichnutie, ktoré sa stáva pri zdobení stromčeka, aby sme sa prebudili a zorientovali. Tak ako je veľký stromček – naše srdce, taká je veľkosť nášho zhonu či oddychu. Taká bude i naša veľkosť človeka so svojimi mohutnosťami – dobrých i nedobrych vlastností. Taká bude i naša pokora či budovanie svojho ega, čistoty.

Aj v tomto období sme všetci pozvaní ako živý vianočný stromček k aklimatizácii v priestore: k prebudeniu sa a rozkvetu; k životodarnej sile: prameňu Živej vody (svätá spoveď, sväté prijímanie); k ozdobe ľudstva ako vianočné ozdoby skrášľujúce strom, ako naše skutky v podobe činorodej lásky skrášľujúce naše vnútro. A verte mi, že na to máme ☺.

Milovaní! Byť svetlom všade tam, kde je tma – nenávisť, nepokoj, chudoba. Ježiš Kristus, Mesiáš je večným Svetlom, je Svetlom bez času, je Svetlom od počiatku, je Svetlom, ktoré je vodcom, je Svetlom, ktoré nie všetci prijali. Je len na nás, či chceme pocítiť dotyk Plameňa, ktorý nikdy nezhasne.

V tomto období, keď sme doma a zažneme svetielka či zapálime sviečky na stromčeku a pozrieme na hviezdu, zatvoríme si na chvíľu oči, zastavme sa a v tichu srdca vykročme ako “mudrci“ do Domu Chleba – Betlehema.

Prajem vám i vašim blízkym požehnané, osvetlené a živé Vianoce!

*Pavol Škovránek
5.ročník*

POZDRAV

„Nebojte sa Boha, ktorý vzal na seba ľudskú podobu! Nebojte sa! Nebojte sa tajomstva Boha, nebojte sa jeho lásky!... Nebojte sa slabosti človeka, ani jeho veľkosti!... Nebojte sa prekročiť cez prah nádeje!...“
(sv. Ján Pavol II.)

V tomto období, naplnenom strachom, chystajúc sa na veľký sviatok narodenia Pána Ježiša, nás povzbudzuje evanjelium a slová svätého.

Človeku patrí detský úsmev Boha, ktorý nám vyžaruje a odovzdáva znova a znova pokoj, nekonečnú lásku a nehu.

Dieťa Ježiš chce v nás všetkých žiť a milovať, v temnote tejto ťažkej doby. On je ten, ktorý nekonečne prahne po našej láske.

Táto láska nech naplní naše srdcia počas vianočnej svätej noci i v novom roku, aby sme verili v nekonečne milosrdnú, odpúšťajúcu, nikdy neprestávajúcu milujúcu lásku Boha, ktorý nás nikdy neopustí!

Nech vás sprevádza Božie požehnanie, ochraňujúca láska svätého Jozefa a Panny Márie.

Milostiplné Vianoce a požehnaný nový rok 2019.

Prajeme vám a v modlitbách myslíme na vás, tu v seminári.

-PAX-

PÁPEŽ PRE ĽUDÍ

Svätého Jána Pavla II. charakterizovala blízkosť k človeku. Pontifikát začal heslom Totus Tuus (celý tvoj). Celý sa rozdal pre ľudí a bol im vzorom, ako ustáť aj ťažké obdobie života v čase komunizmu. Po celý život dôveroval Bohu a odovzdával mu všetky problémy. Každý problém sa snažil najskôr premodliť. Jeho pohľad na človeka ako osobu, ktorú miluje Boh, v mnohých prípadoch viedlo k presvedčeniu, aby sa zamysleli, akým životom žijú.

Karol Wojtyła sa narodil vo Wadowiciach v Poľsku. V detstve stratil matku a brata. Výchovu dostal od otca, ktorý ho učil dôverovať Bohu. Modlitba a láska k druhým ľuďom sa stali jeho oporou v ťažkých situáciách života. Ako 21-ročný sa musel popasovať so stratou otca. V čase gymnaziálnych štúdií si obľúbil divadlo a poéziu. V tejto záľube pokračoval aj na filozofickej fakulte Jagelovskej univerzity prostredníctvom divadelného krúžku. Štyri roky pracoval ako robotník vo fabrike, čo mu pomohlo všimnúť si pracovné podmienky, čo neskôr využil v pastorácii i v hlboknej filozofickej a teologickej reflexii o práci, ale najmä o človeku.

V roku 1942 sa rozhodol stať kňazom a začal tajne navštevovať seminár v Krakove. Po absolvovaní teologických štúdií sa stal kňazom, ale ďalej pokračoval v štúdiách v Ríme. Po návrate z Ríma sa stal kaplánom v Krakove a začal vyučovať na Jagelovskej univerzite. Po nástupe komunistov musel vyučovať na Katolíckej univerzite v Lubline. Rád sa stretával s mladými ľuďmi a snažil sa im pomôcť. Organizoval výlety do Tatier, ktoré si veľmi obľúbil. Stal sa pomocným biskupom Krakova. Neskôr sa stáva kardinálom. Komunisti sa ho snažili zdiskreditovať.

V roku 1978 po zvolaní konkláve sa stal hlavou Katolíckej cirkvi. Jeho pontifikát je v znamení veľkej obety a lásky. Zbavoval ľudí strachu od prvého dňa svojho pontifikátu, a to aj v krajinách, v ktorých vládla komunistická či vojenská diktatúra. Predpokladá sa, že aj preto bol na neho 13. mája 1981 spáchaný atentát. Svojho atentáznika vo väznici navštívil a odpustil mu. Vydal množstvo kníh, encyklik a navštevoval diecézy. Slovensko navštívil trikrát. Láska k mladým ľuďom ostala v ňom a snažil sa ich vždy podporovať a pomáhať im. Chcel im ukázať nádej a lásku

Adam Murko
2.ročník

v Bohu, keď sa cítia opustení
a zúfali.

Na sklonku života bol skúšaný
mnohými chorobami,
ale snažil sa vždy žiť v nádeji.

Zomrel plný dôvery v Boha
v sobotu 2. apríla 2005. Jeho život
je príkladom obetavej túžby žiť
s Ježišom. Za svätého bol vyhlásený
27. apríla 2014.

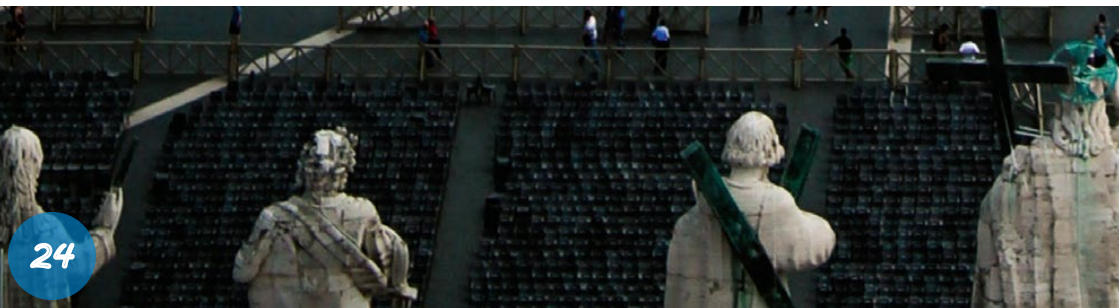

SV. JÁN PAVOL II.

V čom povzbudzuje tento svätý bohoslovca Jožka Mikuláša?

Osobu sv. Jána Pavla II. som intenzívnejšie začal vnímať už ako 9-ročný, keď som sa 12. septembra 2003 mohol zúčastniť spolu s maminou, najstaršou sestrou a veriacimi z našej farnosti na slávení sv. omše na námestí v Banskej Bystrici, ktorej predsedal pápež Ján Pavol II. Odvtedy som ho začal sledovať, vnímať. Áno, je pravda, že toto vnímanie bolo späté s tým, že kde sa objavil Ján Pavol II. - myslím na televíznej obrazovke -, musel som to vidieť. Alebo niekde na titulnej strane novín, časopisu. Bolo to také detské vnímanie.

Ako som dospieval a cítil aj túžbu stať sa kňazom, bol pre mňa vzorom. Človekom, ktorý dokázal mnoho. Pápež, ktorý mal rád ľudí - všetkých ľudí. Vnímam ho ako blízku osobu. Všetko, čo robil, čo hovoril, bolo pre mňa veľkým povzbudením. Bol pápežom, ktorý sa aj napriek svojej funkcii venoval mnohým aktivitám, ktoré konal ešte predtým, ako sa stal pápežom. Bol normálny - a v tom je aj význam svätosti.

Byť normálny vo svojom konaní, vo svojich činoch. Byť nenormálny je byť hriešny. Zároveň bol ten, ktorý mal rád Matku - Pannu Máriu. Veľa sa k nej modlil. Celý pontifikát zveril pod jej materinskú ochranu.

Pamätám sa aj na deň jeho pohrebu.

Bol som ešte na základnej škole a všetci sme pozerali priamy prenos rozlúčky s pápežom. Počas pohrebu odznelo mnoho slov, mnoho faktov z jeho života. Kardinál Ratzinger vtedy vo svojej kázni uviedol, že: „Kto videl pápeža pri modlení, kto počul jeho kázne, ten na neho nezabudne.“ Nezabudol som ani ja. Dosť často sa spomínalo v mojej blízkosti meno Ján Pavol II.

Počas štúdia na cirkevnom gymnáziu v Leviciach som mal možnosť zúčastniť sa beatifikácie (blahorečenia v r. 2011) tohto významného svätca a dokonca 27. apríla 2014 jeho svätorečenia. Ešte intenzívnejšie sa pre mňa stal vzorom. Nadviazal by som na otázku:

„Ktorá myšlienka je pre teba najobľúbenejšia?“ Pre mňa najobľúbenejšou myšlienkou je práve tá, ktorú vyriekol raz pred novinármi, keď pápeža ťažili mnohé zdravotné problémy v r. 2003, keď musel byť viackrát hospitalizovaný a lekári, ako i jeho spolupracovníci naliehali, aby sa šetril, vtedy Ján Pavol II. povedal: „Z kríža sa nezostupuje.“

Práve táto veta môže byť pre nás všetkých povzbudením.

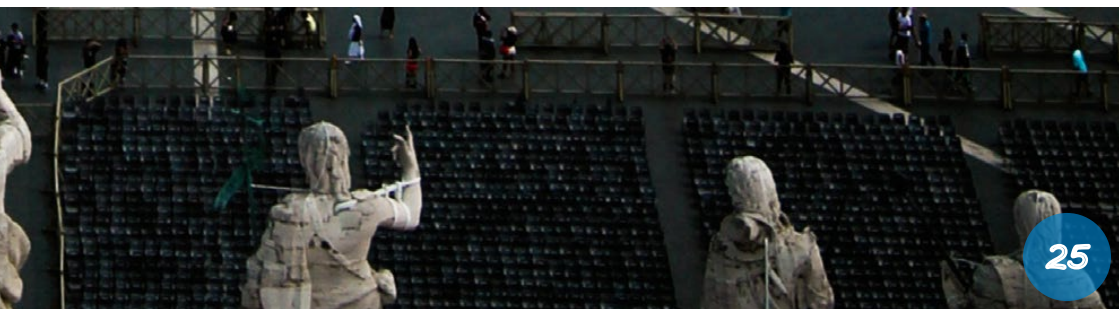
Prežívame mnohé ťažkosti, trápenia, s ktorými si niekedy nevieme dať rady, ktoré nám bránia vo vykonávaní mnohých našich prác a povinností. Ničia nás mnohé choroby, mnohokrát neliečiteľné.

Ale nezabúdajme na jedno: z kríža sa nezostupuje. V spojení s Bohom tento kríž dokážeme uniesť.

V spojení s Láskou dokážeme svoj každodenný kríž niesť až na vrchol.

V tomto nech je nám povzbudením, príkladom a vzorom náš priateľ Slovákov - sv. Ján Pavol II.

Jozef Mikuláš
3.ročník

RADOSTNÝ RUŽENEC

Ako človeka determinuje telo a duša, tak aj k ružencu pristupujeme z dvoch stránok súčasne: verbálne a reflexívne. Kým naše ústa vyslovujú verbálne modlitby, máme možnosť o tom reflektovať, teda zamýšľať sa nad tajomstvami posvätného ruženca. Ruženec nás všetkých vyzýva, aby sme rozjímali nad udalosťami nášho Pána Ježiša Krista.

**„Ktorého si, Panna,
z Ducha Svätého počala“**

...

Predstavme si udalosť, keď Mária vôbec netuší, čo sa s ňou deje, a vstúpi do jej skromného príbytku archanjel Gabriel. Hlboko sa uklonil pred mladým dievčaťom a pozdravil ho: „Zdravas’, milosti plná! Pán s tebou.“ Nato nasleduje správa: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha. Hľa, počneš a porodíš syna a dáš mu meno Ježiš. On bude veľký a bude sa volať Synom Najvyššieho. Duch Svätý zostúpi na teba a zatôni ťa moc Najvyššieho.“ Mária bola akýmsi prvým Božím chrámom na svete, ktorý zostáva v nás a bude s nami naveky. Skrze ňu sa nám stal Boh podobným a je s nami po všetky dni až do skončenia sveta.

**„Ktorého si, Panna,
pri návšteve Alžbety
v živote nosila“**

...

Mária navštívi Alžbetu. Už nosila v lone Vykupiteľa, ale dala sa na túto dlhú a nebezpečnú cestu. Mária nám môže byť dobrým príkladom aj v tom, že jej úloha od Boha ju nerobila pyšnou. Pán Boh nám dáva talenty preto, aby sme ich využívali na dobré ciele. Treba si uvedomiť, že ak naše talenty sú len v rukách človeka, môžu sa premeniť na zbraň. Ak sa nebojíme dôverovať Pánu Bohu a sme schopní sa mu odovzdať, môžu sa zrodiť nádherné veci okolo nás a môžeme priniesť Pána Ježiša do sveta, tak ako to robila Panna Mária.

**„Ktorého si, Panna, v
Betleheme porodila“**

...

Viera Panny Márie a Jozefa je taká pevná, že vôbec nepochybujú. Ježiš sa narodil a vyzeral ako obyčajné dieťa, ale oni veria, že je Stvoriteľom všetkého a všetkých a že je večný. Vidia jeho malosť na sene, ale veria v jeho veľkosť v nebi. Pokrm si síce berie od svojej matky, ale oni veria, že je Pán a Živiteľ všetkého. Rozprávať nevie, ale oni veria, že je večnou Múdroťou. Do plienok je zavinutý, ale oni veria, že je radosťou neba i zeme a celého sveta. Áno, v Betleheme pri jasliach sa klaňala pevná a čistá viera Panny Márie a Jozefa.

**„Ktorého si, Panna,
so svätým Jozefom
v chráme obetovala“**

...

Človek, v ktorom prebýva Duch Svätý, si vie uvedomiť Božiu prítomnosť vo svete. Nevidí len negatívnu stránku života, ale vidí všetky zázraky okolo nás. Svätí nám môžu byť dobrým príkladom, že posvätený život a čisté srdce im umožnili, aby uvideli v tom malom dieťatku svojho Spasiteľa. Je len na nás, aby sme v toľkej vianočnej nádhere pochopili tú podstatu a to tajomstvo, ktoré mali vplyv na dejiny celého ľudstva. Ako sa môžeme dočítať v knihe Malý princ: „Dobre vidíme iba srdcom. To hlavné je očiam neviditeľné.“

„Ktorého si, Panna, so svätým Jozefom v chráme našla“

...

Ježiš ostáva v chráme a kladie zákoník a učiteľom rôzne otázky. Postupne si uvedomoval, že je Synom Boha, ale napriek tomu poslúchal aj svojich pozemských rodičov. Boh zveril Ježiša Panne Márii a Jozefovi. Na zemi je dôležité, aby sme boli poslušní aj voči svojim rodičom, teda musíme byť verní tomu, čo nám Boh zveril. Ak naše vzťahy sú zranené a poškodené, ani náš vzťah s Bohom nebude dokonalý.

Záver

Dovoľte mi, drahí čitatelia, aby sa na konci tohto rozjímania k vám prihovril sv. Josemaría Escrivá v krátkom citáte o Panne Márii.

„Miluj našu Paniu a ona ti vyprosí hojnú milosť, aby si zvíťazil vo svojom každodennom zápase. A diabol nezíska nič tými zlými náklonnosťami, ktoré sa snaží v tebe neprestajne podnecovať a rozvírovať, a tak pohltiť vo svojej hnilobe veľké ideály, povznášajúce príkazy, ktoré ti vložil do srdca sám Kristus. – „Serviam!“ –

Chcem slúžiť!

(svätý Josemaría Escrivá - Cesta)

Antonio Rádi
2.ročník

MOJE VIANOCE

Hovoríme, že Vianoce sú sviatky rodiny. Pre mňa, kňaza, je vždy veľkou výzvou ako zlaďiť prežívanie týchto sviatkov uprostred dvoch rodín, ktorých som súčasťou.

Jednou z nich je moja pokrvná rodina, v ktorej som dostal dar života, výchovu, dar viery v Boha. Tvoria ju ľudia, ktorí sú mi oporou ľudskou aj duchovnou. Táto rodina je počtom menšia.

Druhou rodinou je moja farnosť, kde pôsobím. Snažím sa, aby sme ju spolu budovali ako veľkú rodinu.

Tvorí ju množstvo ľudí, ktorým slúžim, s ktorými sa priateľím, s ktorými prežívam radosti aj starosti, dni všedné aj sviatočné.

Každé Vianoce som veľmi vďačný za to, že moja počtom menšia rodina prijíma pozvanie prežívať sviatky uprostred tej počtom väčšej rodiny.

Je to veľké gesto lásky - opustiť svoj dom, svoju kuchyňu,

svoju posteľ, svoj stromček a byť niekoľko dní v prostredí, ktoré nie vždy vyhovuje útulnosťou či vybavením. Ale keď spolu chystáme štedrú večeru, keď pribúdajú darčeky pod stromčekom a keď potom každý rok dlhšie sedíme pri stole, užívame si vzácnosť tej vianočnej rodinnej atmosféry, že sme spolu.

A keď ideme na polnočnú, úmysel sv. omše je vyhradený za moju rodinu. V nej sa vlastne stretajú obidve rodiny navzájom, pokrvná a farská.

A uvedomujem si ešte jedno tájomstvo: Že všetci sme súčasťou tretej rodiny, Božej, v ktorej Otec poslal na svet svojho Syna, aby tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi.

Požehnané rodinné Vianoce prajem.

*Dominik Markoš,
farár v Sliachi*

DOVOĽTE NÁM POPRIAŤ VÁM...

Ako každý rok, aj tento rok slávime vianočné sviatky, ktorými oslavujeme narodenie nášho Spasiteľa. Prajem vám zo srdca, aby ste mali radosť z narodenia Božieho syna a ohlasovali do celého sveta túto radosť, ktorá by mala vychádzať z nášho srdca.

Adam Murko 2. ročník

Milí čitatelia seminárneho časopisu, srdečne vás pozdravujem v tomto peknom adventnom čase.

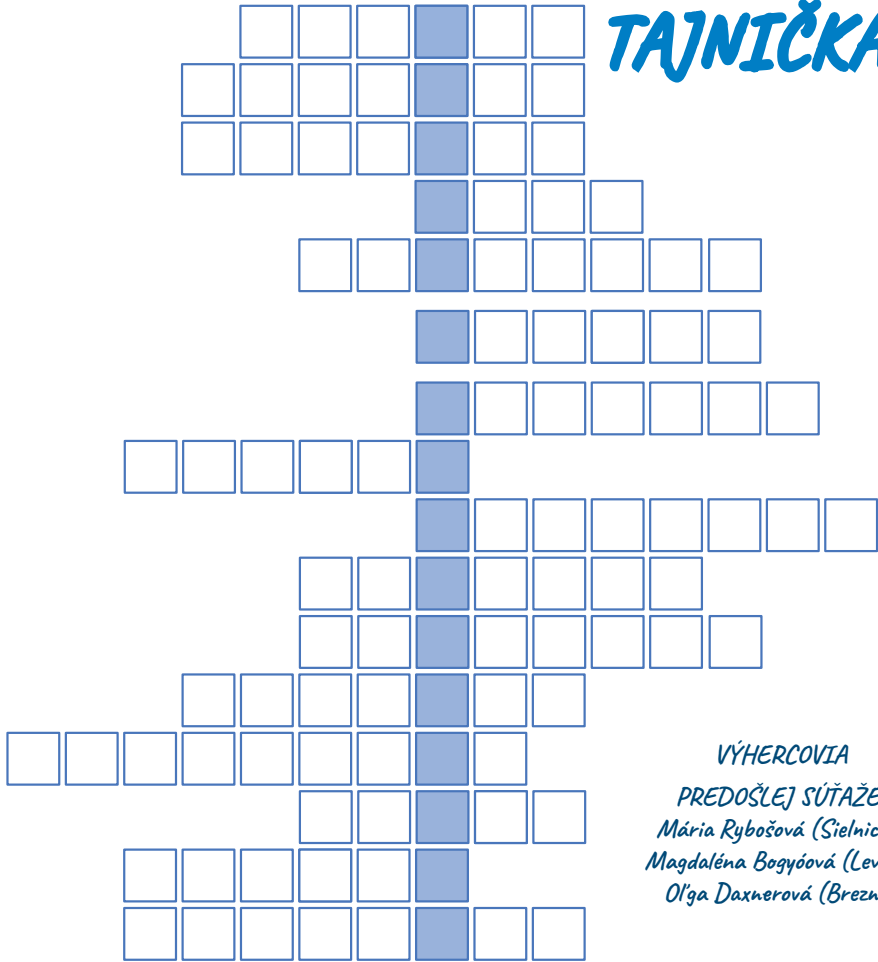
Vianoce sú preto mimoriadne pekné, lebo oslavujú Božie zrodenie v ľudskom tele a jeho láskavý záujem o nás. Aby sme mohli mať Boha „poruke“ po celý rok, nielen na Vianoce, potrebujeme dobrých kňazov. Ďakujem vám, že modlitbami a obetami podporujete náš seminár, v ktorom sa takíto Boží služobníci formujú. Nech sa vaša pomoc nášmu semináru stane pre vás natrvalo veľkou vianočnou radosťou! Zo srdca vám vyprosujem milostiplné Vianoce a požehnaný celý nový rok!

Mons. Marián Choránek, biskup

„Ved' kým všetko objímalo hlboké ticho a noc v rýchlym behu došla do polovice, zoskočilo tvoje všemohúce slovo z neba, z kráľovského trónu...“ Slová z Knihy múdrosti (18,14-15a) radosťne spomínajú na noc záchranu z egyptského otroctva. Nech vianočná noc narodenia Ježiša Krista nám pripomína dávne Božie zostúpenia do ľudských dejín a hlavne nech v našej viere rozohŕňuje radosť z toho, že Boží Syn zostúpil medzi nás a daroval sa nám.

SSDr. Blažej Štrba, PhD.

TAJNÍČKA

VÝHERCOVIA

PREDOŠLEJ SÚŤAŽE:
Mária Rybošová (Sielnica),
Magdaléna Bogyóová (Levice),
Ol'ga Daxnerová (Brezno)

1. Pohostinný. Ten čo rád dáva
2. Pokapala na salaši ...
3. Nájedme ich pod stromčekom
4. Zvíera, na ktorom sa jazdí v arabských krajinách
5. Sladké pečivo
6. Adventný
7. Dieťa, Kráľov Král
8. Ludia, s ktorými chceme byť cez Vianoce
9. Symbol prosperity, života a zelene
10. Zavesené sladké pochúťky
11. Dychom ohrievali Dieťaťko
12. Alternatíva listov na strome
13. Zákusky, ktoré nemôžu chybať na Vianoce
14. Mudrci
15. Stred noci (býva vtedy sv. omša)
16. Mestečko

Rozhodli sme sa opäť otvoriť rubriku

s názvom Opýtajte sa! Ak máte teda otázku, ktorá sa týka akejkoľvek oblasti viery, seminára či nášho života v seminári zašlite nám ju poštou alebo e-mailom (str. 2). Keď takto urobíte, členovia redakcie vyberú najzaujímavejšiu otázku, tak sa môžete stať výhercom ročného predplatného časopisu Xaver

Ďakujeme!

EMANUEL - „BOH S NAMI“ -
či možno väčší poklad mať?
Jeho LÁSKA je bez hraníc
a ON nám ju chce darovať.

EMANUEL - „BOH S NAMI“ -
odložme všetok strach.
Jeho oko bdie nad nami,
Jeho ruka povedie nás.

EMANUEL - „BOH S NAMI“ -
potrebná je iba dôvera.
ON kráča našimi cestami.
SVETLO, ktoré svieti i vo tme,
je VIERA.

EMANUEL - „BOH S NAMI“ -
nemožno zapochybovať.
I my sme Mariinými dieťkami
a ONA je dobrá MAĎ.

„FIAT“ - i keď so slzami,
keď príde žitia únava.
EMANUEL - „BOH S NAMI“ -
nech nás žehná Jeho ruka láskavá!

Požehnané Vianoce i Nový rok
zo srdca všetkým praje
Sr. Patrícia